

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja
Slovenskega narodnega gledališča Opera
in balet Ljubljana

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja
Slovenskega narodnega gledališča Opera
in balet Ljubljana

Računsko sodišče je revidiralo *računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana* (v nadaljevanju: zavod), ki deluje kot osrednje nacionalno glasbeno in baletno gledališče. Zavod načrtno spodbuja nastajanje izvirnih slovenskih glasbenogledaliških del in koreografij ter skrbi za razvoj na področju glasbenogledališke in baletne produkcije v Republiki Sloveniji.

Cilja revizije sta bila izrek mnenja o računovodskih izkazih zavoda za leto 2006 in izrek mnenja o pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2006.

Računsko sodišče je zavodu o računovodskih izkazih izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je ugotovilo, da ni amortiziral zgradbe skladišča in zato previsoko izkazal vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, v znesku 35.054 tisoč tolarjev (146.278 evrov) ter izkazal prejeta namenska sredstva od Ministrstva za kulturo v znesku 5.073 tisoč tolarjev (21.169 evrov) med kratkoročnimi obveznostmi do uporabnikov enotnega kontnega načrta namesto med obveznostmi za sredstva, prejeta v upravljanje.

Računsko sodišče je tudi pri revidiranju pravilnosti poslovanja v letu 2006 zavodu izreklo *mnenje s pridržkom*, ker je ugotovilo:

- zavod je nekatere zaposlene razporedil na nesistemizirana delovna mesta, pri določitvi količnikov osnovnih plač delovnih mest pa ni upošteval določil Zakona o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti in Pravilnika o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture in zato izplačal previsoko osnovno plačo za 3.443 tisoč tolarjev (14.367 evrov);
- zavod je določil in obračunaval dodatke (za vodenje, za posebne obremenitve in odgovornosti, za težje pogoje dela, za delovno dobo) v nasprotju z Zakonom o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti v povezavi s Kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji ter tako zaposlenim v letu 2006 obračunal za 28.743 tisoč tolarjev (119.942 evrov) preveč dodatkov;
- za storitve zavarovanja in mobilne telefonije v skupnem znesku 12.178 tisoč tolarjev (50.818 evrov) zavod ni izvedel postopka zbiranja ponudb, določenega v internem navodilu.

Zavod mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču *odzivno poročilo* z navedbo ukrepov, ki jih je sprejel za odpravo nepravilnosti pri določanju in obračunavanju plač (in dodatkov k plači) nekaterim zaposlenim, kamor sodijo tudi nepravilnosti v zvezi s sistemiziranjem in vrednotenjem delovnih mest ter z razporejanjem in napredovanjem zaposlenih. Na področju nabav mora zavod izboljšati kontrolno okolje z okrepitvijo obstoječih notranjih kontrol, da bodo v prihodnje uspešno preprečevale, odkrivale in odpravljale nepravilnosti pri javnem naročanju.

KAZALO

1. UVOD	8
2. REVIZIJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV ZA LETO 2006	11
2.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	11
2.2 RAČUNOVODSKE USMERITVE.....	12
2.3 UGOTOVITVE.....	14
2.3.1 Bilanca stanja	14
2.3.1.1 Neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva	15
2.3.1.2 Dolgoročne finančne naložbe.....	16
2.3.1.3 Denarna sredstva	17
2.3.1.4 Kratkoročne terjatve	17
2.3.1.5 Aktivne časovne razmejitev.....	18
2.3.1.6 Kratkoročne obveznosti	19
2.3.1.7 Pasivne časovne razmejitev.....	20
2.3.1.8 Lastni viri in dolgoročne obveznosti	21
2.3.1.9 Izvenbilančna evidenca	22
2.3.2 Izkaz prihodkov in odhodkov	23
2.3.2.1 Prihodki od poslovanja	23
2.3.2.2 Finančni, izredni in prevrednotovalni poslovni prihodki.....	25
2.3.2.3 Stroški materiala.....	25
2.3.2.4 Stroški storitev.....	26
2.3.2.5 Stroški dela.....	27
2.3.2.6 Ostali odhodki.....	27
2.3.3 Izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti	28
3. REVIZIJA PRAVILNOSTI POSLOVANJA V LETU 2006	30
3.1 OBRAZLOŽITEV REVIZIJE.....	30
3.2 UGOTOVITVE.....	31
3.2.1 Stroški dela.....	31
3.2.1.1 Osnovna plača.....	31

3.2.1.2	Dodatki k plači	33
3.2.2	Stroški blaga, materiala in storitev ter nabava osnovnih sredstev	36
3.2.2.1	Naročanje blaga, materiala in storitev	36
3.2.2.2	Nabava osnovnih sredstev	37
4.	MNENJE	38
5.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	40

1. UVOD

Revizijo računovodskih izkazov in pravilnosti poslovanja Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana, Cankarjeva cesta 11, Ljubljana v letu 2006 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1). Sklep o izvedbi revizije² je bil izdan 11. 9. 2007.

Cilj revizije je bil izrek mnenja o:

- računovodskih izkazih zavoda za leto 2006 in
- pravilnosti poslovanja zavoda v letu 2006.

Za dosego prvega cilja smo revidirali pravilnost evidentiranja in izkazovanja podatkov v:

- bilanci stanja na dan 31. 12. 2006,
- izkazu prihodkov in odhodkov od 1. 1. do 31. 12. 2006.

Za dosego drugega cilja smo preverili skladnost poslovanja s predpisi, ki veljajo za zavod kot posrednega uporabnika proračunskih sredstev.

Osnovni podatki o zavodu

Opera je bila ustanovljena leta 1892 za izvajanje operne, baletne in koncertne dejavnosti. Leta 1992 je Republika Slovenija z odlokom o razdelitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Ljubljana na javne zavode³ ustanovila Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana, Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana (v nadaljevanju: SNG Drama) in Slovenski filmski in gledališki muzej Ljubljana.

Ustanoviteljica zavoda je Republika Slovenija. Ustanoviteljske pravice in obveznosti Republike Slovenije izvaja Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: ustanoviteljica). Na podlagi Zakona o zavodih⁴ in Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo⁵ (v nadaljevanju: ZUJIK) je ustanoviteljica s sklepom o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana⁶ (v nadaljevanju: sklep o ustanovitvi) uredila status javnega zavoda.

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Št. 1212-2/2007-3.

³ Uradni list RS, št. 19/92.

⁴ Uradni list RS, št. 12/91, 8/96.

⁵ Uradni list RS, št. 96/02.

⁶ Uradni list RS, št. 56/03.

Zavod deluje kot osrednje nacionalno glasbeno in baletno gledališče in načrtno spodbuja nastajanje izvirnih slovenskih glasbenogledaliških del in koreografij ter skrbi za razvoj na področju glasbenogledališke in baletne produkcije v Republiki Sloveniji.

Vse obvezne naloge, ki jih zavod izvaja kot javno službo, so določene v 5. členu sklepa o ustanovitvi. Zavod predvsem:

- izvaja glasbenogledališke in baletne predstave,
- izvaja koncerte in ostale prireditve (sam ali v sodelovanju z drugimi organizacijami),
- organizira plesne, glasbene, gledališke in glasbenogledališke delavnice,
- organizira dejavnost opernega in baletnega studia.

Te naloge so v skladu z Uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti⁷ razvrščene v dejavnosti, kot jih opredeljuje 6. člen sklepa o ustanovitvi.

Zavod je pravna oseba, ki nastopa v pravnem prometu v okviru svoje dejavnosti samostojno, z vsemi pravicami in obveznostmi, v svojem imenu in za svoj račun. Za svoje obveznosti odgovarja z vsemi sredstvi, s katerimi lahko razpolaga. Premoženje, s katerim zavod upravlja, je last ustanoviteljice. S premožnim premoženjem upravlja zavod samostojno, z nepremičninami pa samo po predhodnem soglasju ustanoviteljice.⁸ Za obveznosti zavoda odgovarja ustanoviteljica do višine sredstev, ki jih v tekočem letu zagotavlja iz državnega proračuna za delovanje zavoda. Ustanoviteljica ne odgovarja za obveznosti zavoda iz dejavnosti, ki jih zavod opravlja za druge naročnike.

Zavod pridobiva sredstva za opravljanje svoje dejavnosti:

- iz državnega proračuna,
- iz proračuna lokalnih skupnosti,
- z vstopninami,
- s prodajo blaga in storitev na trgu,
- z donacijami, darili in iz drugih zakonitih virov.

Presežek prihodkov nad odhodki zavod nameni za izvajanje in razvoj svoje dejavnosti. O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki oziroma o načinu pokrivanja morebitnega primanjkljaja odloča ustanoviteljica na predlog ravnatelja po predhodnem mnenju sveta zavoda.

Organi zavoda so ravnatelj, svet zavoda in strokovni svet zavoda.

Ravnatelj zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda. Ravnatelja imenuje minister za kulturo na podlagi javnega razpisa ter po predhodnem mnenju sveta in strokovnega sveta zavoda. Predhodno soglasje k pogodbi o zaposlitvi ravnatelja zavoda daje minister za kulturo. Mandat ravnatelja traja pet let.

⁷ Uradni list RS, št. 2/02.

⁸ 29. člen sklepa o ustanovitvi

Svet zavoda nadzira zakonitost dela in poslovanja zavoda, spremlja, analizira in ocenjuje delovanje zavoda, predlaga ustanoviteljici revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanoviteljice, ter opravlja druge naloge. Svet zavoda sestavlja pet članov, ki jih izmed strokovnjakov s področja dela zavoda, financ in pravnih zadev imenuje ustanoviteljica na predlog ministra za kulturo.

Strokovni svet zavoda spremlja in ocenjuje delovanje javnega zavoda in politiko ustanoviteljice ter izvaja druge naloge. Strokovni svet sestavlja pet članov. Dva člana izvolijo zaposleni (enega s področja dela opere in enega s področja dela baleta), preostale tri člane strokovnega sveta pa predlagajo Društvo slovenskih skladateljev, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani in Društvo baletnih umetnikov Slovenije.

Za poslovanje zavoda v letu 2006 in med izvajanjem revizije je bil odgovoren Kristijan Ukmar, do 31. 7. 2006 kot v. d. ravnatelja, od 1. 8. 2006 pa kot ravnatelj.

2. REVIZIJA RAČUNOVODSKIH IZKAZOV ZA LETO 2006

2.1 Obrazložitev revizije

Revidirali smo bilanco stanja na dan 31. 12. 2006 in izkaz prihodkov in odhodkov zavoda, skupaj s prilogami za leto 2006. Zavod je dolžan voditi poslovne knjige v skladu s predpisi, ki so bili temeljni kriterij pri presoji izkazovanja posameznih postavk izkazov in pri presoji pravilnosti sestavljanja računovodskih izkazov zavoda za leto 2006:

- Zakon o računovodstvu⁹ (v nadaljevanju: ZR),
- Zakon o javnih financah¹⁰ (v nadaljevanju: ZJF),
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava¹¹ (v nadaljevanju: pravilnik o razčlenjevanju),
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹² (v nadaljevanju: pravilnik o enotnem kontnem načrtu),
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava¹³ (v nadaljevanju: pravilnik o sestavljanju letnih poročil),
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev¹⁴ (v nadaljevanju: pravilnik o odpisu),
- Slovenski računovodski standardi¹⁵ (v nadaljevanju: SRS).

Za preizkus pravilnosti računovodskih izkazov zavoda smo sestavili podrobne revizijske programe, izdelane na podlagi mednarodnih standardov revidiranja, ter predpisov, ki urejajo evidentiranje in izkazovanje stanja sredstev in obveznosti do virov sredstev ter prihodkov in odhodkov zavoda. Revizijske programe smo uporabili na primerno velikih vzorcih, ki smo jih določili za posamezno skupino kontov iz računovodskih izkazov zavoda na podlagi prej opravljenih analiz in izračunov.

⁹ Uradni list RS, št. 23/99.

¹⁰ Uradni list RS, št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02.

¹¹ Uradni list RS, št. 134/03, 34/04, 13/05.

¹² Uradni list RS, št. 54/02, 117/02, 58/03, 134/03, 34/04, 75/04, 117/04, 141/04, 117/05.

¹³ Uradni list RS, št. 115/02, 21/03, 134/03, 126/04.

¹⁴ Uradni list RS, št. 45/05.

¹⁵ Uradni list RS, št. 118/05.

2.2 Računovodske usmeritve

Posamezne računovodske usmeritve, ki jih je zavod upošteval pri evidentiranju in izkazovanju poslovnih dogodkov ter sestavljanju letnega poročila, so natančneje opredeljene v Pravilniku o računovodstvu¹⁶. Pri pripravi računovodskih izkazov zavod priznava prihodke in odhodke po načelu nastanka poslovnega dogodka. Poslovno leto je enako koledarskemu.

Neopredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva

Neopredmetena dolgoročna sredstva zavoda predstavljajo dolgoročne premoženjske pravice. Opredmetena osnovna sredstva zavoda so nepremičnine, oprema ter druga opredmetena osnovna sredstva. Neopredmetena dolgoročna sredstva, nepremičnine in oprema se izkazujejo po neodpisani vrednosti. Popravek vrednosti se oblikuje po metodi enakomernega časovnega amortiziranja v skladu s stopnjami, ki jih predpisuje pravilnik o odpisu. Opredmeteno osnovno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca, potem ko se je začelo uporabljati za opravljanje dejavnosti, neopredmeteno dolgoročno sredstvo pa prvi dan naslednjega meseca, ko je na voljo za uporabo. Zavod ob začetnem pripoznanju opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva ovrednoti po nabavni vrednosti. Opredmetena osnovna sredstva z življenjsko dobo daljšo od enega leta in posamezno vrednostjo do 500 evrov vodi kot drobni inventar in jih v celoti odpiše ob nabavi ali pa jih uvrsti med opremo, če so tam že evidentirana istovrstna sredstva (kriterij istovrstnosti). Drobni inventar se v poslovnih knjigah vodi po nabavni in odpisani vrednosti do izločitve iz uporabe.

Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe so dolgoročne kapitalske naložbe ter dolgoročno dana posojila in depoziti. Dolgoročne finančne naložbe, izkazane v tuji valuti, se prevrednotijo glede na srednji tečaj Banke Slovenije na dan bilance stanja. Če kakšna dolgoročna finančna naložba izgublja vrednost, se v breme odhodkov financiranja vzpostavi popravek njene začetno izkazane vrednosti.

Denarna sredstva

Kot denarna sredstva zavod izkazuje tolarska sredstva v blagajni ter dobroimetja na računu zavoda pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljevanju: UJP).

Kratkoročne terjatve

Kratkoročne terjatve se ločujejo in izkazujejo kot terjatve do kupcev, dani predujmi in varščine, terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta in druge terjatve. Zavod kratkoročne terjatve ob pripoznanju izkazuje v zneskih, ki izhajajo iz knjigovodskih listin. Dvomljive in sporne terjatve izkazuje na ločenih kontih. Če se na podlagi dokaznih listin in drugih utemeljenih razlogov komisijsko ugotovi, da posamezna terjatev ni izterljiva, se odpiše. Odpis terjatev odobri svet zavoda. Popravek vrednosti terjatev se oblikuje po posameznih terjativah.

¹⁶ Sprejel svet zavoda 3. 3. 2003.

Časovne razmejitve

Med aktivnimi časovnimi razmejitvami zavod izkazuje prehodno nezaračunane prihodke in kratkoročno odložene stroške oziroma odhodke. Med pasivnimi časovnimi razmejitvami zavod izkazuje vnaprej vračunane stroške oziroma odhodke in kratkoročno odložene prihodke.

Kratkoročne obveznosti

Med kratkoročne obveznosti spadajo obveznosti, ki zapadejo v plačilo v letu dni ali prej, in tisti del dolgoročnih obveznosti, ki zapade v plačilo najkasneje v letu dni po datumu bilance stanja. Kratkoročne obveznosti zavod ob pripoznanju izkazuje z dejanskimi zneski, ki izhajajo iz knjigovodskih listin.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Med lastnimi viri in dolgoročnimi obveznostmi zavod izkazuje dolgoročne rezervacije, dolgoročne obveznosti, obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, stroške amortizacije, ki bremenijo sredstva, prejeta v upravljanje in presežek prihodkov nad odhodki oziroma presežek odhodkov nad prihodki. Zavod oblikuje dolgoročne rezervacije iz donacij za osnovna sredstva. Med dolgoročnimi obveznostmi so izkazane finančne in druge obveznosti, ki zapadejo v plačilo v roku, daljšem od leta, in se ob pripoznanju izkazujejo z dejanskimi zneski, ki izhajajo iz knjigovodskih listin ob njihovem nastanku.

Prihodki

Zavod upošteva pri ugotavljanju prihodkov obračunskega obdobja načelo nastanka poslovnega dogodka (zaračunani prihodki) in jih razčlenjuje po kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Prihodke razčlenjuje po stroškovnih mestih.

Odhodki

Odhodki se v knjigovodskih evidencah izkažejo ob nastanku poslovnega dogodka. Stroški materiala in storitev se evidentirajo na podlagi prejetih računov v vrednosti zneskov na računih. Zavod razčlenjuje odhodke po stroškovnih mestih.

2.3 Ugotovitve

2.3.1 Bilanca stanja

Tabela 1: Skrajšana bilanca stanja

	31. 12. 2006 v tisoč tolarjih	31. 12. 2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
SREDSTVA	912.935	851.074	107
DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	674.256	658.879	102
Neopredmetena dolgoročna sredstva	13.780	3.981	346
Opredmetena osnovna sredstva	659.320	653.146	101
Dolgoročne finančne naložbe	1.156	1.752	66
KRATKOROČNA SREDSTVA IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	238.679	192.195	124
Denarna sredstva	32.470	2.115	1535
Kratkoročne terjatve	165.080	173.191	95
Aktivne časovne razmejitev	41.129	16.889	244
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	912.935	851.074	107
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	280.287	321.210	87
Kratkoročne obveznosti	243.996	288.907	84
Pasivne časovne razmejitev	36.291	32.303	112
LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	632.648	529.864	119
Dolgoročne rezervacije	452	226	200
Druge dolgoročne obveznosti	7.930	13.401	59
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva	665.170	643.726	103
Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe	1.156	1.752	66
Presežek odhodkov nad prihodki	(42.060)	(129.241)	33

Vir: bilanca stanja zavoda na dan 31. 12. 2006.

2.3.1.1 Neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva

Tabela 2: Stanje in gibanje neopredmetenih dolgoročnih in opredmetenih osnovnih sredstev

v tisoč tolarjih						
Opis	Neopredmetena dolgoročna sredstva	Zemljišča	Zgradbe	Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva	Skupaj opredmetena osnovna sredstva	Skupaj osnovna sredstva
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (3+4+5)	(7) = (2)+(6)
<i>Nabavna vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2006	5.737	32.303	611.757	399.681	1.043.741	1.049.478
Povečanja	10.362	0	38.343	7.329	45.672	56.034
Zmanjšanja	0	0	(8.346)	(6.297)	(14.643)	(14.643)
Stanje 31. 12. 2006	16.099	32.303	641.754	400.713	1.074.770	1.090.869
<i>Popravek vrednosti</i>						
Stanje 1. 1. 2006	1.756	0	70.254	320.341	390.595	392.351
Amortizacija	563	0	4.169	26.983	31.152	31.715
Zmanjšanja	0	0	0	(6.297)	(6.297)	(6.297)
Stanje 31. 12. 2006	2.319	0	74.423	341.027	415.450	417.769
<i>Neodpisana vrednost</i>						
Stanje 1. 1. 2006	3.981	32.303	541.503	79.340	653.146	657.127
Stanje 31. 12. 2006	13.780	32.303	567.331	59.686	659.320	673.100

Vir: bruto bilanca zavoda.

Neopredmetena dolgoročna sredstva zavoda na dan 31. 12. 2006 so predstavljale dolgoročne premoženjske pravice za uporabo računalniških programov. Med povečanju neopredmetenih dolgoročnih sredstev v letu 2006 je zavod evidentiral nabavo programske opreme (10.362 tisoč tolarjev).

Zavod je med *zemljišči* na dan 31. 12. 2006 izkazoval funkcionalna zemljišča zgradb, ki jih ima v upravljanju.

Med *zgradbami* so bile na dan 31. 12. 2006 izkazane zgradbe zavoda v Ljubljani, in sicer zgradba opere in prizidek zgradbe opere v pridobivanju, Picolijeva vila na Tomšičevi ulici, zgradba Gledališkega ateljeja na Prešernovi ulici ter objekt skladišč v Stegnah. Povečanje vrednosti zgradb (38.343 tisoč tolarjev) se je v celoti nanašalo na projektno dokumentacijo za obnovo in dozidavo zgradbe opere. Zmanjšanje vrednosti zgradb v znesku 8.346 tisoč tolarjev je predstavljalo evidentiranje stroškov izdelave investicijskega programa iz leta 2005 (svetovalni inženiring in strokovni nadzor), ki jih je zavod takrat knjižil med

nepremičnine v pridobivanju. Zavod za izdelavo tega programa od Ministrstva za kulturo ni pridobil sredstev in je navedeni znesek v letu 2006 preknjižil med stroške iz prejšnjih obdobj (pri projektu obnove zgradbe opere program ni bil uporabljen).

Oprema zavoda na dan 31. 12. 2006 so (po neodpisani vrednosti) predstavljala sredstva za transport, zveze in skladiščenje (30.221 tisoč tolarjev), pohištvo in glasbila (23.022 tisoč tolarjev), naprave (6.393 tisoč tolarjev) in ostalo (50 tisoč tolarjev). Med povečanju vrednosti opreme je zavod v letu 2006 evidentiral predvsem nabavo sistema tehničnega varovanja (2.230 tisoč tolarjev), računalniške opreme (1.749 tisoč tolarjev) in šivalnih strojev (1.153 tisoč tolarjev). Med odtujitvami opreme je zavod evidentiral predvsem odpis okvarjene in izrabljene opreme brez neodpisane vrednosti.

Obračunana amortizacija osnovnih sredstev je v letu 2006 znašala 31.715 tisoč tolarjev in je v celoti zmanjševala obveznosti za sredstva v upravljanju. Opredmetena osnovna sredstva, ki jih je zavod v skladu s pravilnikom o odpisu opredelil kot drobni inventar, je takoj ob nabavi v celoti odpisal.

2.3.1.1.a Zavod v letu 2006 ni amortiziral zgradbe skladišča, kar ni v skladu z 42. členom ZR. Zgradbe se na podlagi pravilnika o odpisu amortizirajo z uporabo metode enakomernega časovnega amortiziranja po stopnji 3 odstotke. V letu 2006 je bila amortizacija prenizko obračunana za 6.495 tisoč tolarjev. Prenizko obračunana amortizacija od leta 2001 (leto nabave skladišča) do vključno leta 2006 pa znaša 35.054 tisoč tolarjev, kar pomeni, da so v bilanci stanja na dan 31. 12. 2006 za prav tak znesek previsoko izkazana osnovna sredstva in obveznosti za sredstva prejeta v upravljanje.

Ukrepi zavoda

Zavod je med izvajanjem revizije povečal popravek vrednosti zgradbe skladišča za premalo obračunano amortizacijo v znesku 35.054 tisoč tolarjev (146.279 evrov) ter za prav tak znesek zmanjšal obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, po stanju na dan 1. 1. 2007¹⁷.

Osnovna sredstva so bila konec leta 2006 popisana v skladu z določili ZR in Pravilnika o računovodstvu ter na podlagi Navodila za izvedbo letnega popisa opredmetenih osnovnih sredstev¹⁸. Popis je potrdil svet zavoda skupaj s sprejetjem letnega poročila¹⁹.

2.3.1.2 Dolgoročne finančne naložbe

Tabela 3: Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe	31. 12. 2006 v tisoč tolarjih	31. 12. 2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
Dolgoročne kapitalske naložbe	55	55	100
Dolgoročno dana posojila	1.101	1.697	65
Skupaj	1.156	1.752	66

¹⁷ Temeljica z dne 13. 11. 2007.

¹⁸ Navodila za izvedbo popisa opredmetenih osnovnih sredstev, november 2006.

¹⁹ 5. seja sveta zavoda z dne 26. 6. 2007.

Dolgoročne finančne naložbe na dan 31. 12. 2006 predstavljajo delnice Ljubljanske Banke, d. d., Ljubljana. Delnice niso v pravnem prometu, dokler ne bo rešeno vprašanje sukcesije bivše SFRJ. Delnice do takrat nimajo nikakršne vrednosti.

Zavod je na dan 31. 12. 2006 med dolgoročno danimi posojili izkazoval stanovanjsko posojilo zaposlenemu. Zaradi odplačil se je stanje posojila v letu 2006 zmanjšalo za 35 odstotkov (596 tisoč tolarjev).

Pojasnilo zavoda

Zavod je v letu 2007 na podlagi dopisa Ljubljanske banke, d. d. vrednost delnic preknjižil v izvenbilančno evidenco.

2.3.1.3 Denarna sredstva

Tabela 4: Denarna sredstva

Denarna sredstva	31. 12. 2006 v tisoč tolarjih	31. 12. 2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
Denarna sredstva na računih	32.470	2.115	1.535
Blagajna	0	0	-
Skupaj	32.470	2.115	1.535

Zavod je na dan 31. 12. 2006 med denarnimi sredstvi v znesku 32.470 tisoč tolarjev izkazoval tolarška sredstva na podračunu pri UJP. V primerjavi z letom poprej so se sredstva precej povečala zaradi nakazila Ministrstva za kulturo (70.000 tisoč tolarjev) v decembru 2006 za pokrivanje presežka odhodkov nad prihodki iz preteklih let.

Zavod vodi glavno blagajno in blagajno vstopnic, kjer pa konec leta ne izkazuje stanja.

2.3.1.4 Kratkoročne terjatve

Tabela 5: Kratkoročne terjatve

Kratkoročne terjatve	31. 12. 2006 v tisoč tolarjih	31. 12. 2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
Kratkoročne terjatve do kupcev	8.348	6.921	121
Kratkoročno dani predujmi	460	147	313
Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta	152.208	155.231	98
Druge kratkoročne terjatve	4.064	10.892	37
Skupaj	165.080	173.191	95

Zavod je med *kratkoročnimi terjatvami do kupcev* na dan 31. 12. 2006 izkazoval terjatve do domačih kupcev v znesku 9.703 tisoč tolarjev in njihov popravek vrednosti v znesku 1.355 tisoč tolarjev. Popravek vrednosti je bil oblikovan predvsem za neplačane najemnine iz leta 2002 (1.343 tisoč tolarjev). Kratkoročne terjatve do kupcev so izhajale predvsem iz najema operne dvorane ter izvedbe opernih in baletnih predstav drugje. Največja zneska kratkoročnih terjatev na dan 31. 12. 2006 sta bila evidentirana do Društva za medijske aktivnosti Zerodotone, Kranj (1.630 tisoč tolarjev) in do družbe Delo revije, d. d., Ljubljana (1.579 tisoč tolarjev).

Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta na dan 31. 12. 2006 predstavljajo predvsem terjatve do Ministrstva za kulturo za izvajanje programov in delovanje zavoda (134.033 tisoč tolarjev) ter javnega zavoda Cankarjev dom, Ljubljana za delež prihodkov od prodanih vstopnic iz skupnih predstav (15.024 tisoč tolarjev).

Med *drugimi kratkoročnimi terjatvami* so bile na dan 31. 12. 2006 izkazane terjatve do Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije za refundacije nadomestil plač (1.347 tisoč tolarjev), do Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za invalidnine (1.154 tisoč tolarjev), terjatve za še neporavnana plačila z drugimi plačilnimi sredstvi (1.085 tisoč tolarjev) in ostalo (478 tisoč tolarjev). V letu 2006 so se terjatve za neporavnana plačila z drugimi plačilnimi sredstvi (kreditne kartice, mobilni telefoni in internet) v primerjavi s preteklim letom precej zmanjšale, na kar je vplivala krajša sezona predstav v letu 2006.

2.3.1.5 Aktivne časovne razmejitve

Tabela 6: Aktivne časovne razmejitve

Aktivne časovne razmejitve	31. 12. 2006 v tisoč tolarjih	31. 12. 2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
Kratkoročno odloženi odhodki	19.585	16.889	116
Prehodno nezaračunani prihodki	21.544	0	-
Skupaj	41.129	16.889	244

Kratkoročno odloženi odhodki na dan 31. 12. 2006, ki so se nanašali na vnaprej plačane stroške za leto 2007 (naročnine, šolnine, gretje, najemnine, zavarovanja), so znašali 4.191 tisoč tolarjev, na kratkoročne odložene stroške predstav pa 15.394 tisoč tolarjev. Zavod je kratkoročno odložil stroške materiala in storitev za premierni predstavi "Don Kihot", in sicer za balet (8.353 tisoč tolarjev) in opero (7.041 tisoč tolarjev). Sredstva za pokrivanje teh stroškov so bila zavodu odobrena z odločbo Ministrstva za kulturo z dne 8. 1. 2007.

Predhodno nezaračunani prihodki, izkazani na dan 31. 12. 2006 v znesku 21.544 tisoč tolarjev, so nastali zaradi gostovanja operne predstave "Zaljubljen v tri oranže", ki je bila izvedena v letu 2006 v Mariboru, vendar do dne sestavitve zaključnega računa še ni bila zaračunana oziroma plačana. Zavod je v letu 2005 zaračunal vse izvedene predstave, zato v tem letu ni izkazoval tovrstnih prihodkov.

2.3.1.6 Kratkoročne obveznosti

Tabela 7: Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti	31. 12. 2006 v tisoč tolarjih	31. 12. 2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
Kratkoročne obveznosti za prejete predujme	296	7.223	4
Kratkoročne obveznosti do zaposlenih	103.184	118.141	87
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	80.707	71.350	113
Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	52.290	73.754	71
Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta	7.137	15.800	45
Druge obveznosti (zamudne obresti)	382	2.639	14
Skupaj	243.996	288.907	84

Kratkoročne obveznosti do zaposlenih na dan 31. 12. 2006 so se nanašale na plače in nadomestila plač, prispevke in davek iz plač ter druge obveznosti do zaposlenih (prehrana, prevoz na delo, odpravnina zaradi upokojitve, jubilejna nagrada) za december 2006, ki so bili izplačani v januarju 2007.

Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev so na dan 31. 12. 2006 predstavljale obveznosti do domačih (78.828 tisoč tolarjev) in tujih (1.879 tisoč tolarjev) dobaviteljev za do takrat še neplačane račune, ki so bili poravnani v januarju in februarju 2007. Največje odprte obveznosti je zavod na dan 31. 12. 2006 izkazoval do družb Schlamberger P&J, d. o. o., Ljubljana (5.622 tisoč tolarjev), Gospodarsko razstavišče, d. o. o., Ljubljana (5.063 tisoč tolarjev), Iskra invest, d. d., Ljubljana (4.583 tisoč tolarjev) in ŠS storitveno podjetje, d. o. o., Ljubljana (4.211 tisoč tolarjev).

Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja so se nanašale predvsem na obveznosti za dajatve na plače (26.218 tisoč tolarjev), druge kratkoročne obveznosti - predvsem avtorske honorarje (12.442 tisoč tolarjev) in obveznosti iz odtegljajev (10.457 tisoč tolarjev). V primerjavi z letom poprej so se v letu 2006 znižale za 29 odstotkov predvsem zaradi znižanja dajatev na plače.

Kratkoročne obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta na dan 31. 12. 2006 predstavljajo predvsem neporabljena namenska sredstva Ministrstva za kulturo iz leta 2005 za nabavo osnovnih sredstev v znesku 5.073 tisoč tolarjev.

2.3.1.6.a Namenska sredstva Ministrstva za kulturo v znesku 5.073 tisoč tolarjev so bila na dan 31. 12. 2006 napačno izkazana med kratkoročnimi obveznostmi do uporabnikov enotnega kontnega načrta namesto med obveznostmi za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva. Tako so bile na dan 31. 12. 2006 kratkoročne obveznosti izkazane za 5.073 tisoč tolarjev previsoko in obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva izkazane za prav tak znesek prenizko. Takšno ravnanje zavoda ni v skladu z 68. členom pravilnika o enotnem kontnem načrtu.

Ukrepi zavoda

Zavod je med izvajanjem revizije zmanjšal obveznosti do uporabnikov enotnega kontnega načrta v znesku 5.073 tisoč tolarjev in za enak znesek povečal obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva. Napako je odpravil po stanju na dan 1. 1. 2007²⁰.

2.3.1.7 Pasivne časovne razmejitve

Tabela 8: Pasivne časovne razmejitve

Pasivne časovne razmejitve	31. 12. 2006 v tisoč tolarjih	31. 12. 2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
Vnaprej vračunani odhodki	26.209	3.740	701
Odloženi prihodki	10.082	28.563	35
Skupaj	36.291	32.303	112

Vnaprej vračunani odhodki na dan 31. 12. 2006 so se nanašali na odhodke, ki so že nastali v letu 2006, vendar do dne sestavitve zaključnega računa še niso bili zaračunani. Te odhodke predstavljajo predvsem stroški koprodukcije plesno - glasbene predstave "Arhitektura tišine" (22.994 tisoč tolarjev), ki je tudi vzrok za povečanje vnaprej vračunanih odhodkov v primerjavi z letom 2005. Med vnaprej vračunanimi odhodki je zavod evidentiral še avtorske honorarje (1.278 tisoč tolarjev), tantieme²¹ (1.057 tisoč tolarjev) in ostale stroške (880 tisoč tolarjev).

Med kratkoročno odloženimi prihodki je zavod na dan 31. 12. 2006 izkazoval zaračunane in večinoma že plačane prihodke iz abonmajev in vstopnic za predstave, ki do konca tega leta še niso bile izvedene (10.031 tisoč tolarjev). Število abonmentov se je v letu 2006 zaradi obnove zgradbe opere zelo zmanjšalo, kar je tudi vplivalo na zmanjšanje odloženih odhodkov.

²⁰ Temeljnica z dne 15. 11. 2007.

²¹ Avtorjev delež od dohodka javno izvajanega umetniškega dela.

2.3.1.8 Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Tabela 9: Lastni viri in dolgoročne obveznosti

Lastni viri in dolgoročne obveznosti	31. 12. 2006 v tisoč tolarjih	31. 12. 2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
Dolgoročne rezervacije	452	226	200
Druge dolgoročne obveznosti	7.930	13.401	59
Obveznosti za neopredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva	665.170	643.726	103
Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe	1.156	1.752	66
Presežek odhodkov nad prihodki	(42.060)	(129.241)	33
Skupaj	632.648	529.864	119

Dolgoročne rezervacije predstavljajo obveznosti iz donacij za nakup osnovnih sredstev (glasbil), ki do 31. 12. 2006 še niso bile porabljene.

Druge dolgoročne obveznosti na dan 31. 12. 2006 so se v celoti nanašale na finančni najem glasbil in drugih osnovnih sredstev (projektor, fotokopirni stroj). Zaradi odplačil v letu 2006 so se zmanjšale za 41 odstotkov.

Obveznosti za neopredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva so se v letu 2006

- povečale za:
 - zagotovljena sredstva Ministrstva za kulturo za obnovo zgradbe opere (37.239 tisoč tolarjev),
 - sredstva po odločbi Ministrstva za kulturo za nabavo osnovnih sredstev (8.000 tolarjev),
 - neizkoriščena namenska sredstva za pridobitev osnovnih sredstev iz leta 2005, ki jih je zavod porabil v letu 2006 (3.697 tisoč tolarjev),
 - prihodke od prodaje glasbil (42 tisoč tolarjev),
 - del ugotovljenega presežka prihodkov nad odhodki v letu 2006, ki ga je zavod razporedil med obveznosti za neopredmetena dolgoročna in opredmetena osnovna sredstva (12.527 tisoč tolarjev),
- zmanjšale za:
 - obračunano amortizacijo tega leta (31.715 tisoč tolarjev),
 - odtujitve osnovnih sredstev (8.346 tisoč tolarjev).

Obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva na dan 31. 12. 2006 so bile izkazane za 29.981 tisoč tolarjev (125.108 evrov) previsoko zaradi napačnega izkazovanja namenskih sredstev za pridobitev osnovnih sredstev ter neobračunane amortizacije zgradbe skladišča (točki 2.3.1.1.a in 2.3.1.6.a).

Zavod je na dan 31. 12. 2006 med *obveznostmi za dolgoročne finančne naložbe* izkazoval obveznosti za stanovanjska posojila (1.101 tisoč tolarjev) in delnice (55 tisoč tolarjev). Obveznosti za dolgoročne finančne naložbe je zavod zmanjšal za znesek odplačil dolgoročnega posojila (596 tisoč tolarjev) in ta del obveznosti razporedil za kritje presežka odhodkov nad prihodki iz preteklih let.

Zavod je v letu 2006 dosegel *presežek prihodkov nad odhodki* v znesku 99.112 tisoč tolarjev. Za kritje presežka odhodkov nad prihodki iz preteklih let je razporedil 86.585 tisoč tolarjev. Ustanoviteljica je s sklepom določila, da zavod ugotovljeni presežek odhodkov nad prihodki iz leta 2004 in 2005 v skupnem znesku 129.241 tisoč tolarjev pokriva iz sredstev programa dela z racionalizacijo stroškov, in sicer 4.785 tisoč tolarjev v letu 2006, 27.285 tisoč tolarjev v letu 2007 in 27.171 tisoč tolarjev v letu 2008, razliko v znesku 70.000 tisoč tolarjev pa v letu 2006 zagotovi ustanoviteljica. Za kritje presežka odhodkov nad prihodki iz preteklih let je zavod razporedil dodatnih 11.800 tisoč tolarjev na podlagi 17. člena pravilnika o razčlenjevanju. Zavod je preostali del presežka prihodkov nad odhodki doseženega v letu 2006 (12.527 tisoč tolarjev) razporedil za oblikovanje obveznosti za neopredmetena dolgoročna sredstva in opredmetena osnovna sredstva (nabava osnovnih sredstev v letu 2007).

2.3.1.9 Izvenbilančna evidenca

Tabela 10: Izvenbilančna evidenca

Izvenbilančna evidenca	31. 12. 2006 v tisoč tolarjih	31. 12. 2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
Odpisane obveznosti	1.455	1.194	122
Odpisane terjatve do Ministrstva za kulturo	0	13.155	-
Zaloga darilnih bonov	0	6.670	-
Dane garancije	0	30.828	-
Ostalo	0	183	-
Skupaj	1.455	52.030	3

Zneski izvenbilančne evidence so se v primerjavi z letom poprej precej zmanjšali predvsem zaradi izločitve potencialnih obveznosti iz bančnih garancij za obveznosti, ki jih je zavod poravnal v letu 2006 (bančne garancije za nakup kontejnerjev za prevoz rekvizitov).

2.3.2 Izkaz prihodkov in odhodkov

Tabela 11: Skrajšan izkaz prihodkov in odhodkov

	2006 v tisoč tolarjih	2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
PRIHODKI	2.262.052	2.105.388	107
Prihodki od poslovanja	2.188.120	2.103.409	104
Finančni prihodki	242	95	255
Izredni prihodki	73.510	1.884	3.902
Prevrednotovalni poslovni prihodki	180	0	-
ODHODKI	2.162.940	2.191.574	99
Stroški materiala	65.764	109.903	60
Stroški storitev	472.321	476.378	99
Stroški dela	1.606.136	1.586.404	101
Drugi stroški	12.288	10.727	115
Finančni odhodki	5.071	7.226	70
Izredni odhodki	707	711	99
Prevrednotevalni poslovni odhodki	653	225	290
Presežek prihodkov nad odhodki	99.112		-
Presežek odhodkov nad prihodki		(86.186)	-

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda od 1. 1. do 31. 12. 2006.

2.3.2.1 Prihodki od poslovanja

Prihodki od poslovanja predstavljajo 97 odstotkov celotnih prihodkov zavoda. Največ prihodkov (88 odstotkov) je zavod pridobil od Ministrstva za kulturo.

Tabela 12: Prihodki od poslovanja po virih

Prihodki od poslovanja po virih	2006 v tisoč tolarjih	2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
Ministrstvo za kulturo	1.992.588	1.937.707	103
SNG Drama	13.326	13.326	100
Prodaja vstopnic	87.949	96.034	92
Prodaja abonmajev	30.463	16.600	184
Gostovanja	23.817	27.849	86
Predstave po pogodbi	22.984	1.620	1.419
Najemnine	8.179	4.490	182
Ostalo	8.814	5.783	152
Skupaj	2.188.120	2.103.409	104

Ministrstvo za kulturo je zavodu v letu 2006 nakazalo skupaj 1.992.588 tisoč tolarjev. V skladu z odločbo ministra za kulturo²² so sredstva iz državnega proračuna namenjena za izvedbo določenih programov dela zavoda. Ministrstvo za kulturo je zavodu odobrena sredstva nakazovalo mesečno. Za leto 2006 odobrena sredstva so bila namenjena za stroške dela (1.629.896 tisoč tolarjev), za programsko materialne stroške (256.934 tisoč tolarjev) in za splošne stroške delovanja (105.758 tisoč tolarjev).

Zavod je na podlagi sklenjene pogodbe²³ od SNG Drama v letu 2006 pridobil prihodke v znesku 13.326 tisoč tolarjev za kritje dela splošnih stroškov delovanja gledališkega ateljeja. V skladu s sklepom o ustanovitvi gledališki atelje omogoča obema zavodoma trajno in kakovostno produkcijo, reprodukcijo in postprodukcijo, tako da pravočasno organizira, izdela ali obnavlja in servisira scensko, kostumsko in drugo opremo za predstave.

Prihodki zavoda v letu 2006, pridobljeni iz drugih virov (skupaj 182.206 tisoč tolarjev), so se v primerjavi z letom poprej povečali za 20 odstotkov zaradi večje prodaje predstav po pogodbi. Največ prihodkov iz drugih virov je zavod v letu 2006 ustvaril s prodajo vstopnic (87.948 tisoč tolarjev) in abonmajev (30.463 tisoč tolarjev) za predstave. Cene vstopnic in abonmajev potrди svet zavoda. Predstave po pogodbi in gostovanja so tista, ki jih zavod izvede na tujih odrih za določeno plačilo in so v letu 2006 skupaj znašali 46.801 tisoč tolarjev.

Prihodki od prodaje abonmajev so se v letu 2006 nekoliko povečali, kljub temu da je število abonentov v tem letu upadlo zaradi obnove zgradbe opere in njenega zaprtja v novembru 2006. Povečanje je predvsem rezultat manjših omenjenih prihodkov v letu 2005 zaradi napačnega evidentiranja celotnega zneska prodanih abonmajev za sezono 2004/2005 med prihodke leta 2004 (namesto razmejitev na obe leti). Prihodki od prodanih abonmajev v letu 2006 pa so bili pravilno evidentirani in razmejeni.

²² Št. 403-1054/2005/4 z dne 10. 1. 2006 in št. 403-1054/2005/19 z dne 26. 10. 2006.

²³ Pogodba o soupravljanju Gledališkega ateljeja z dne 2. 4. 2004.

Prihodke od najemnin (8.179 tisoč tolarjev) je zavod v letu 2006 pridobil predvsem z oddajanjem operne dvorane v najem. Ostali prihodki (8.815 tisoč tolarjev) se nanašajo na snemanje operne predstave, sponzorstva, izposajo kostumov in rekvizitov ter prodajo gledaliških listov.

2.3.2.2 Finančni, izredni in prevrednotovalni poslovni prihodki

V letu 2006 izkazani *finančni prihodki* se nanašajo predvsem na prihodke od obresti UJP zaradi pozitivnega stanja na računu (238 tisoč tolarjev).

Zavod je v letu 2006 med *izrednimi prihodki* izkazal predvsem pridobljena sredstva za pokrivanje presežka odhodkov nad prihodki iz preteklih let (70.000 tisoč tolarjev). Na podlagi predloga ravnatelja in ob pozitivnem mnenju sveta zavoda je ustanoviteljica sprejela sklep, da se zavodu zagotovi 70.000 tisoč tolarjev za pokrivanje presežka odhodkov nad prihodki iz leta 2004 in 2005, ki je skupaj znašal 129.241 tisoč tolarjev. Znesek je bil zavodu nakazan 14. 12. 2006.

Prevrednotovalni poslovni prihodki se v celoti nanašajo na odpis obveznosti iz preteklih let (180 tisoč tolarjev).

2.3.2.3 Stroški materiala

Tabela 13: Stroški materiala

Stroški materiala	2006 v tisoč tolarjih	2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
Stroški materiala	37.238	73.054	51
Stroški energije	18.564	19.086	97
Delovne obleke, obutev, zaščitni material	8.769	15.953	55
Literatura	1.134	1.538	74
Stroški materiala iz prejšnjih obdobj	59	31	190
Ostali stroški materiala	0	241	-
Skupaj	65.764	109.903	60

V primerjavi z letom poprej so se stroški materiala v letu 2006 zmanjšali za 40 odstotkov, na kar so vplivali sprejeti sanacijski ukrepi²⁴ zavoda za zmanjšanje stroškov.

Med stroške materiala (37.238 tisoč tolarjev) je zavod v letu 2006 evidentiral predvsem stroške za izdelavo scenske opreme (10.828 tisoč tolarjev) in izdelavo kostumov (8.800 tisoč tolarjev), porabo za ostali material (4.293 tisoč tolarjev) in za že izdelano scensko opremo (3.046 tisoč tolarjev).

Strošek energije v letu 2006 se nanaša predvsem na stroške ogrevanja (8.613 tisoč tolarjev) in porabo električne energije (5.735 tisoč tolarjev).

²⁴ Sanacijski program SNG opera in balet Ljubljana, julij 2006.

2.3.2.4 Stroški storitev

Tabela 14: Stroški storitev

Stroški storitev	2006 v tisoč dolarjih	2005 v tisoč dolarjih	Indeks 06/05
Transportne storitve	11.729	13.474	87
Vzdrževanje	13.625	12.477	109
Najemnine	52.559	39.702	132
Reklame	24.055	40.805	59
Službena potovanja	21.494	17.775	121
Intelektualne storitve	45.591	44.856	102
Pogodbe o delu	7.836	6.455	121
Avtorski honorarji	156.038	187.016	83
Stroški storitev iz prejšnjih obdobj	14.626	3.349	437
Ostale storitve	124.768	110.469	113
Skupaj	472.321	476.378	99

Največ stroškov za najemnine v letu 2006 se je nanašalo na skladiščne in poslovne prostore (25.033 tisoč dolarjev), najem delovnih sredstev za predstave (17.292 tisoč dolarjev), stanovanja (5.560 tisoč dolarjev), parkirišča, parkirne prostore in garaže (3.399 tisoč dolarjev). Najemanje prostorov za predstave zaradi obnove zgradbe opere je vplivalo v letu 2006 tudi na povečanje stroškov najemnin.

Stroške reklame v letu 2006 so predstavljale objave v dnevnem časopisju, na televiziji in radiu (15.723 tisoč dolarjev), izdelava plakatov, programov in vabil (6.118 tisoč dolarjev), izdelava gledaliških listov in prilog (2.214 tisoč dolarjev).

Med stroški intelektualnih storitev v letu 2006 so bile evidentirane predvsem tantieme (12.439 tisoč dolarjev), sodelovanje na predstavah po računih (9.589 tisoč dolarjev) ter računalniške storitve (3.870 tisoč dolarjev).

Zavod je v letu 2006 izkazoval stroške za avtorske honorarje zunanjim sodelavcem v znesku 140.014 tisoč dolarjev in zaposlenim v znesku 16.024 tisoč dolarjev. Avtorski honorarji zunanjim sodelavcem so predvsem honorarji solistom (36.367 tisoč dolarjev), substitutom (24.165 tisoč dolarjev), izvajalcem za manjše vloge v zboru in baletu (23.948 tisoč dolarjev), koreografijo (12.266 tisoč dolarjev) ter pedagoško delo (9.874 tisoč dolarjev).

Stroški za ostale storitve (124.768 tisoč dolarjev) so storitve izvedbe predstav po pogodbi - soprodukcija (35.407 tisoč dolarjev), študentsko delo (27.123 tisoč dolarjev), čiščenje, pranje in likanje (14.937 tisoč dolarjev) ter izdelava kostumov (12.276 tisoč dolarjev).

2.3.2.5 Stroški dela

Tabela 15: Stroški dela

Stroški dela	2006 v tisoč tolarjih	2005 v tisoč tolarjih	Indeks 06/05
Plače in nadomestila plač	1.152.629	1.132.370	102
Prispevki za socialno varnost	218.608	210.795	104
Davek na izplačane plače	46.581	56.014	83
Drugi stroški dela	188.318	187.225	101
Skupaj	1.606.136	1.586.404	101

Največji delež stroškov dela so predstavljale plače z nadomestili, ki so skupaj s prispevki za socialno varnost predstavljale 85 odstotkov vseh stroškov dela. Na dan 1. 1. 2006 je bilo v zavodu 317 zaposlenih, 31. 12. 2006 pa 299²⁵, med katerimi sta po stanju na dan 31. 12. 2006 dva zaposlena, ki jih zavod financira iz lastnih virov. V letu 2006 je zavod zaposlil pet delavcev, z zavoda je odšlo 23 zaposlenih (sporazumno, upokožitev, potek pogodbe o zaposlitvi za določen čas oziroma zaradi nadomeščanja).

Drugi stroški dela se nanašajo predvsem na stroške prevoza (57.315 tisoč tolarjev), prehrane (44.878 tisoč tolarjev), regresa za letni dopust (47.157 tisoč tolarjev) ter premije dodatnega kolektivnega pokojninskega zavarovanja (25.405 tisoč tolarjev).

2.3.2.6 Ostali odhodki

Zavod je v izkazu prihodkov in odhodkov za leto 2006 izkazal druge stroške, finančne in izredne odhodke ter prevrednotovalne poslovne odhodke v skupni vrednosti 18.719 tisoč tolarjev.

V letu 2006 je zavod med *drugimi stroški* izkazal predvsem stroške za dajatve, ki niso odvisne od poslovnega izida – prispevke za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov (6.397 tisoč tolarjev), nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (2.190 tisoč tolarjev) ter stroške objav (1.068 tisoč tolarjev), administrativne in druge stroške (913 tisoč tolarjev).

Med *finančnimi odhodki* so bile v letu 2006 izkazane zamudne obresti, ki so izhajale iz zamud pri določenih plačilih (4.360 tisoč tolarjev). V letu 2006 so se odhodki za zamudne obresti v primerjavi z letom poprej znižali za 34 odstotkov zaradi boljše plačilne sposobnosti zavoda.

Izredni odhodki v letu 2006 so se nanašali na pravnne stroške, odškodnino po sodni odločbi in stroške opominov.

Prevrednotovalni poslovni odhodki v letu 2006 so se nanašali na oslabitev drugih kratkoročnih terjatev (546 tisoč tolarjev) in kratkoročnih terjatev do kupcev (107 tisoč tolarjev).

²⁵ Kadrovske evidence zavoda na dan 1. 1. in 31. 12. 2006.

2.3.3 Izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti

Tabela 16: Skrajšan izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti v letu 2006

v tisoč tolarjih

	Javna služba	Tržna dejavnost	Skupaj
PRIHODKI	2.247.849	14.203	2.262.052
Prihodki od poslovanja	2.173.917	14.203	2.188.120
Finančni prihodki	242	0	242
Izredni prihodki	73.510	0	73.510
Prevrednotovalni poslovni prihodki	180	0	180
ODHODKI	2.149.359	13.581	2.162.940
Stroški materiala	65.351	413	65.764
Stroški storitev	469.355	2.966	472.321
Stroški dela	1.596.052	10.084	1.606.136
Drugi stroški	12.211	77	12.288
Finančni odhodki	5.039	32	5.071
Izredni odhodki	703	4	707
Prevrednotovalni poslovni odhodki	648	5	653
Presežek prihodkov nad odhodki	98.490	622	99.112

Vir: izkaz prihodkov in odhodkov zavoda po vrstah dejavnosti od 1. 1. do 31. 12. 2006.

ZR v 9. členu določa, da morajo poslovne knjige in poročila zagotavljati ločeno spremljanje poslovanja in prikaz izida poslovanja s sredstvi javnih financ in drugih sredstev za opravljanje javne službe od spremljanja poslovanja s sredstvi, pridobljenimi iz prodaje blaga in storitev na trgu. V skladu s 16. in 17. členom ZR je zavod dolžan prihodke in odhodke izkazovati ločeno glede na vrsto dejavnosti (opravljanje javne službe, ustvarjanje prihodkov na trgu). Tudi v skladu s pravilnikom o sestavljanju letnih poročil (23. člen) morajo določeni uporabniki enotnega kontnega načrta sestaviti izkaz prihodkov in odhodkov po vrstah dejavnosti, v katerem ločeno prikažejo prihodke in odhodke tekočega obračunskega obdobja za izvajanje javne službe ter prihodke in odhodke tekočega obračunskega obdobja od prodaje blaga in storitev na trgu. Podatki o odhodkih oziroma stroških po vrstah dejavnosti, ki niso razvidni iz dokumentacije, se ugotovijo na podlagi ustreznih sodil, ki jih določi pristojno ministrstvo. Če ni ustreznjega sodila, se kot sodilo lahko uporabi razmerje med prihodki, doseženimi pri opravljanju posamezne vrste dejavnosti.

Zavod je v skladu s 5. členom akta o ustanovitvi razporedil prihodke od poslovanja na del, ki se nanaša na opravljanje javne službe, ter na del, ki se nanaša na prodajo blaga in storitev na trgu.

Zavod je med prihodke od poslovanja iz javne službe razporedil prihodke od Ministrstva za kulturo, SNG Drama, vstopnin, abonmajev, gostovanj, izvedb predstav po pogodbi, prodaje gledaliških listov in sponzorstev. Med prihodke od poslovanja iz dejavnosti na trgu je razporedil prihodke iz najemnin prostorov, snemanj opernih predstav, izdelave kostumov za druge, izposoje kostumov in ogledov operne hiše.

V letu 2006 so prihodki od poslovanja iz javne službe znašali 2.173.917 tisoč tolarjev in predstavljajo 99,4 odstotka vseh prihodkov od poslovanja. Prihodki od poslovanja iz dejavnosti na trgu so znašali 14.203 tisoč tolarjev ali 0,6 odstotka prihodkov od poslovanja. Presežek prihodkov nad odhodki iz javne službe je znašal 99,4 odstotka celotnega presežka prihodkov nad odhodki doseženega v letu 2006.

Kot sodilo za razporejanje odhodkov je zavod uporabil razmerje med prihodki od poslovanja iz javne službe in prihodki od poslovanja iz dejavnosti na trgu. Finančni prihodki in odhodki od financiranja, izredni prihodki in izredni odhodki, prevrednotovalni poslovni prihodki ter prevrednotovalni poslovni odhodki se v celoti izkazujejo v okviru prihodkov in odhodkov iz javne službe razen tistih, za katere je mogoče ugotoviti, da izvirajo iz dejavnosti na trgu.

3. REVIZIJA PRAVILNOSTI POSLOVANJA V LETU 2006

3.1 Obrazložitev revizije

Pravilnost poslovanja smo preverjali hkrati s preizkušanjem podatkov iz računovodskih izkazov. Preizkušanje skladnosti s predpisi smo opravili na naslednjih področjih:

- stroški dela,
- stroški blaga, materiala in storitev,
- nabava osnovnih sredstev.

Pri presoji pomembnosti posamezne nepravilnosti smo izhajali iz vsebinske presoje določb predpisov, ki urejajo posamezno področje. Pri presojanju skladnosti poslovanja s predpisi na področju plač in drugih stroškov dela smo upoštevali predvsem določbe Zakona o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti²⁶ (v nadaljevanju: ZRPJZ), Zakona o delovnih razmerjih²⁷ (v nadaljevanju: ZDR), Zakona o višini povračil stroškov v zvezi z delom in nekaterih drugih prejemkov²⁸ (v nadaljevanju: ZPSDP), Kolektivno pogodbo za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji²⁹ (v nadaljevanju: KPND), Kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji³⁰ (v nadaljevanju: KPKD) in Pravilnik o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture³¹ (v nadaljevanju: pravilnik o napredovanju).

Pri presojanju pravilnosti stroškov blaga, materiala in storitev ter nabave osnovnih sredstev smo upoštevali predvsem določbe Zakona o javnih naročilih³² (v nadaljevanju: ZJN-1) in na njegovi podlagi sprejetega Navodila o oddaji javnih naročil male vrednosti v SNG Opera in balet Ljubljana³³ (v nadaljevanju: interno navodilo).

²⁶ Uradni list RS, št. 18/94, 36/96.

²⁷ Uradni list RS, št. 42/02.

²⁸ Uradni list RS, št. 87/97, 9/98, 48/01.

²⁹ Uradni list RS, št. 18/91, 53/92, 34/93, 3/98.

³⁰ Uradni list RS, št. 45/94, 39/96, 82/99, 102/00, 52/01, 64/01.

³¹ Uradni list RS, št. 41/94, 2/96, 106/00, 56/02.

³² Uradni list RS, št. 39/00, 102/00, 2/04.

³³ Z dne 30. 8. 2004.

3.2 Ugotovitve

3.2.1 Stroški dela

Preverili smo sistem določanja in obračunavanja plač in izpolnjevanje pogojev za zasedbo delovnih mest, pri čemer smo upoštevali akt o sistemizaciji in druge ustrezne pravne podlage. Preverili smo tudi obračun in izplačilo nadomestil za prehrano, prevoz na delo, regres za letni dopust, jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči in odpravnino zaradi upokojitve.

Pri določanju, obračunavanju in izplačevanju plač zaposlenim smo ugotovili nepravilnosti, ki jih navajamo v nadaljevanju.

3.2.1.1 Osnovna plača

Podlago za razporejanje zaposlenih na delovna mesta sta predstavljala Pravilnik o organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest v SNG Opera in balet Ljubljana in Sistemizacija delovnih mest SNG Gledališki atelje³⁴ (v nadaljevanju za oba: akt o sistemizaciji) iz leta 1994. Zavod bi moral na podlagi 135. člena ZUJIK in 32. člena sklepa o ustanovitvi sprejeti novo sistemizacijo kot tudi kadrovski načrt, in sicer najkasneje do 29. 11. 2003. Na podlagi 47. člena ZUJIK se sistemizirana delovna mesta lahko zasedajo samo v skladu s kadrovskim načrtom. Prvi kadrovski načrt za leti 2007 in 2008 (po stanju december 2006) je zavod s soglasjem Ministrstva za kulturo pripravil oktobra 2006.

Pojasnilo zavoda

Glede na to, da je bila leta 2002 predvidena uveljavitev Zakona o sistemu plač v javnem sektorju³⁵ (v nadaljevanju: ZSPJS), je delo zavoda na pripravi akta o sistemizaciji zastalo (razen določenih dopolnitev in sprememb zaradi delovnega procesa). Glede na predvideno uveljavitev ZSPJS v maju 2008 in pridobljene informacije na sestanku z Ministrstvom za kulturo, se je zavod odločil za pripravo nove sistemizacije delovnih mest na podlagi kataloga del in nalog ministrstva. Zavod načrtuje oblikovanje ekspertne skupine za pripravo kataloga delovnih mest in bo do sprejema novega akta o sistemizaciji računskemu sodišču predložil dokazila o sproženih aktivnostih za vzpostavitev pravilnega stanja na področju plač.³⁶

3.2.1.1.a Na podlagi 46. člena ZUJIK akt o sistemizaciji delovnih mest v skladu z notranjo organizacijo določa vrste delovnih mest, potrebnih za izvajanje javne službe in drugih dejavnosti javnega zavoda, ki so v skladu z namenom, za katerega je zavod ustanovljen. Kadar posebna narava dela na področju umetniške dejavnosti to zahteva, se lahko v sistemizaciji določijo delovna mesta, za katera se sklepa delovno razmerje za določen čas, ki ne sme biti daljši od mandata direktorja oziroma petih let. Ugotovili smo, da v aktu o sistemizaciji ni sistemiziranih:

- pet delovnih mest gledaliških, glasbenih in baletnih ustvarjalcev z izjemnimi in širše priznanimi dosežki - v IX. tarifni skupini (zavod na teh delovnih mestih zaposluje 18 oseb),

³⁴ Z dne 8. 9. 1994, s spremembami 1. 12. 1994, 24. 1. 1995, 16. 3. 1995, 19. 9. 1995, 27. 10. 1998, 28. 10. 1999, 6. 2. 2002, 16. 2. 2007, 26. 6. 2007 in 27. 7. 2007.

³⁵ Uradni list RS, št. 110/06, ZSPJS-UPB6.

³⁶ Pojasnilo se nanaša na vsa razkritja na področju plač, ki se nanašajo na spremembe in dopolnitve akta o sistemizaciji.

- delovnih mest odrskega mojstra - vodje, koordinatorja tehnike, vodje računovodstva in strokovnega sodelavca v kadrovske službi.

3.2.1.1.b Pravilnik o napredovanju na podlagi 14. člena ZRPJZ ureja postopke za napredovanje zaposlenih v javnih zavodih s področja kulture, pogoje za napredovanje in razvrščanje zaposlenih v plačilne razrede. V skladu s tem pravilnikom lahko zaposleni na delovnem mestu napreduje največ za pet plačilnih razredov. Šestim zaposlenim (koncertni mojster³⁷, vodja kadrovske službe, vodja računovodstva, finančni knjigovodja, knjigovodja osebnih dohodkov in strokovni sodelavec v kadrovske službi) je določen višji količnik osnovne plače (za dva do šest plačilnih razredov), kot je določen v aktu o sistemizaciji in s katerim soglaša Ministrstvo za kulturo. Zaradi tega je zavod zaposlenim izplačal previsoko osnovno plačo za 3.443 tisoč tolarjev.

3.2.1.1.c Razporeditev zaposlenih na delovna mesta, za zasedbo katerih ne izpolnjujejo pogojev, določenih v aktu o sistemizaciji, ni v skladu z 20. členom ZDR.

- V zavodu je 85 zaposlenih (28 odstotkov), ki ne izpolnjujejo pogoja strokovne izobrazbe za zasedbo delovnega mesta, kot določa akt o sistemizaciji. Največ zaposlenih (triindvajset) z dokončano V. stopnjo strokovne izobrazbe zaseda delovna mesta z zahtevano VII. stopnjo, medtem ko ima osem zaposlenih na delovnih mestih z zahtevano V. stopnjo izobrazbe dokončano I. stopnjo. Zavod ima na delovnih mestih opernega pevca solista oziroma pevca v opernem zboru z zahtevano VII. oziroma VI. stopnjo izobrazbe zaposlene štiri osebe z dokončano I. stopnjo.

Pojasnilo zavoda

Odstopanje dejanske strokovne izobrazbe od zahtevane je rezultat stanja iz preteklosti. Zavod z zaposlenimi (tehnično osebje), ki ne izpolnjujejo pogojev za zasedbo delovnega mesta, postopoma sklepa pogodbe o izobraževanju.

Ukrep zavoda

Zavod je med izvajanjem revizije sklenil pogodbe o izobraževanju s petimi zaposlenimi.

- V aktu o sistemizaciji je za nekatera delovna mesta (v orkestru, opernem zboru, baletnem ansamblu ter delovnih mestih umetniške izvedbe) med posebnimi pogoji za opravljanje dela določeno, da se pred zaposlitvijo uspešno opravi avdicija. Zavod v nekaterih primerih nima dokumentiranega zapisnika o avdiciji oziroma ima v enem primeru zaposleno osebo, navkljub neuspešno opravljeni avdiciji. Zavod notranjega akta, ki bi urejal način in postopek izvedbe avdicije, do začetka leta 2007 ni imel.

Pojasnilo zavoda

Zavod od leta 2006 dalje na delovna mesta, za katera se zahteva uspešno opravljen avdicija, sprejema/prerazporeja/napreduje le osebe, ki so avdicijo uspešno opravile.

Ukrep zavoda

Ravnatelj je 4. 1. 2007 izdal Pravilnik o avdicijah za člane orkestra, 10. 2. 2008 Pravilnik o avdiciji za operne soliste in Pravilnik o avdiciji za člane opernega zbora ter 18. 2. 2008 Pravilnik o avdicijah za člane baletnega ansambla.

³⁷ Za delovno mesto koncertnega mojstra je v aktu o sistemizaciji tudi določen osnovni količnik (4,20), kar ni v skladu z ZRPJZ, ki določa količnik v višini (4,40).

3.2.1.1.d V skladu s 5. členom pravilnika o napredovanju lahko v višji plačilni razred napreduje zaposleni, ki ima zahtevano strokovno izobrazbo za delovno mesto, na katerega je razporejen, izpolnjuje druge zahtevane pogoje za razporeditev na delovno mesto ter pogoje za napredovanje, določene z zakonom in tem pravilnikom. V zavodu sta v letu 2006 napredovala najmanj dva zaposlena (s soglasjem Ministrstva za kulturo), čeprav nista izpolnjevala pogojev glede zahtevane strokovne izobrazbe.

Pojasnilo zavoda

Ravnatelj je v obrazložitvi z dne 23. 11. 2007 pojasnil, da je ob prevzemu funkcije ugotovil, da je kar nekaj zaposlenih v preteklih letih napredovalo, čeprav niso imeli zahtevane strokovne izobrazbe. Ravnatelj je za ureditev nekaterih najbolj izstopajočih nesorazmerij v soglasju z Ministrstvom za kulturo izdal odločbo o napredovanju za nekatere zaposlene, čeprav niso izpolnjevali pogoja izobrazbe.

3.2.1.2 Dodatki k plači

3.2.1.2.1 Dodatek za vodenje

3.2.1.2.1.a Na podlagi 66. člena KPKD je do dodatka za vodenje (0,40 količnika) upravičen vodja notranje organizacijske enote. Dodatek je predviden z aktom o ustanovitvi oziroma določen z aktom o sistemizaciji. Dodatek za vodenje notranje organizacijske enote je bil v letu 2006 določen in obračunan vodji računovodstva, odrskemu mojstru - vodji, organizatorju kostumske opreme in koordinatorju tehnike, čeprav vodenje notranje organizacijske enote v aktu o sistemizaciji za ta delovna mesta ni predvideno. Določitev in obračun dodatka za vodenje v letu 2006 v skupnem znesku 1.059 tisoč tolarjev obravnavamo kot nepravilno.

Pojasnilo zavoda

Pri določitvi dodatka odrskemu mojstru - vodji gre dejansko za vodenje dveh ekip v dveh izmenah, pri organizatorju kostumske opreme pa za vodenje organizacije nabave, priprave in izdelavo kostumov v gledališkem ateljeju (delovni proces kostumskih delavnic). Zavod je ukinil dodatek za vodenje notranje organizacijske enote vodji računovodstva³⁸.

Ukrep zavoda

Zavod je koordinatorju tehnike med revizijo ukinil dodatek za vodenje notranje organizacijske enote.

3.2.1.2.1.b Določitev dodatka za vodenje dislocirane enote po 66. členu KPKD ni pogojena z določitvijo v sklepu o ustanovitvi oziroma aktu o sistemizaciji, kar velja za notranje organizacijske enote. Za upravičeno določitev tega dodatka bi kljub temu dislocirana enota morala dejansko tudi obstajati. Zavod je dodatek za vodenje dislocirane enote v višini 0,50 količnika določil in obračunal tudi zborovodji. V aktu o sistemizaciji je za to delovno mesto pri odgovornosti navedena le odgovornost za vodenje enote (pri vsebini dela je navedeno, da vodi zbor na vajah, vodi scensko glasbo, dnevnik dela zbora), ki po našem mnenju ne predstavlja dislocirane enote, temveč gre le za vodenje zbora. V letu 2006 je bilo zborovodji brez ustrezne podlage obračunanih 303 tisoč tolarjev.

Ukrep zavoda

Zavod je 1. 11. 2007 z zaposleno sklenil aneks k pogodbi o zaposlitvi, v katerem je na podlagi 66. člena KPKD določil dodatek za vodenje notranje organizacijske enote v višini 0,40 količnika.

³⁸ Aneks k pogodbi o zaposlitvi z dne 12. 2. 2007.

3.2.1.2.2 Dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti

Na podlagi drugega odstavka 65a. člena KPKD pripada zaposlenim v nosilnih poklicih dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti od 1,00 do 1,70 količnika glede na tarifno skupino, v katero je zaposleni z nosilnim poklicem razporejen. V skladu z 78d. členom KPKD so poklici, ki štejejo za nosilne (s področja operne, koncertne in baletne dejavnosti) in jim pripada dodatek v višini 0,15 količnika, naslednji: šepetalka, inspicient, odrski mojster, pevec, plesalec v baletnem zboru, pevec v opernem zboru, pevec solist v opernem zboru, solist v baletnem zboru, orkestrski glasbenik, tutist, operni, baletni, glasbeni solist, koncertni mojster, korepetitor, zborovodja, baletni in pevski pedagog, koreograf, dirigent in lektor³⁹. Zavod je v nekaterih primerih določil in obračunal dodatek za posebne obremenitve in odgovornosti (glede na tarifno skupino, v katero je zaposleni z nosilnim poklicem razporejen) tudi za delovna mesta, ki po 78d. členu KPKD ne sodijo med nosilne poklice, in sicer pomočnik ravnatelja, akademski kipar, požarnovarnostni inženir, rekviziter, električar osvetljevalec, organizator kostumske opreme, pomočnik odrskega mojstra, asistent dirigenta, asistent režiserja oziroma frizer, lasuljar, masker. Na teh delovnih mestih pripada zaposlenim dodatek po prvem odstavku 65a. člena KPKD za posebno naravo dela na področju kulture v višini 0,75 do 1,40, glede na tarifno skupino, v katero je zaposleni razporejen. S primerjavo med navedenima dodatkom, ki se med seboj izključujeta, je mogoče ugotoviti, da je za isto tarifno skupino za nosilne poklice določen 0,10 količnika višji dodatek, kot znaša dodatek za posebno naravo dela. Za ta delovna mesta pa je bil določen tudi količnik na podlagi 78d. člena, vendar v višini 0,10 namesto 0,13 količnika. Zaposleni je tako (upoštevajoč oba dodatka po 65a. in 78d. členu) dobil 0,07 količnika mesečno preveč, kar predstavlja na letni ravni za našeta delovna mesta 464 tisoč tolarjev.

Pojasnilo zavoda

Zavod opozarja na nesmiselnost določbe 78d. člena KPKD v delu, kjer določa nosilne poklice. S primeri tudi navaja, da je delovno mesto šepetalka in inspicienta uvrščeno med nosilne poklice kot tudi odrski mojster, ki je sicer najnižje na lestvici gledaliških delavcev, medtem ko delovna mesta rekviziter, električni osvetljevalec, organizator kostumske opreme, akademski kipar niso uvrščena med nosilne poklice. Zavod je ta dodatek pri večini delovnih mestih ustrezno popravil pri plači za januar 2007.

Ukrepi zavoda

Zavod je pri preostalih delovnih mestih navedene dodatke ustrezno popravil pri plači za februar 2008.

3.2.1.2.3 Dodatek za težje pogoje dela

V 23. členu akta o sistemizaciji je določeno, da sistemizacijo delovnih mest zavoda kot tudi posamezne sklepe, ki izhajajo iz sistemizacije, sprejme ravnatelj. Kolegij ravnatelja je na 15. seji dne 1. 12. 2003 sprejel sklep o izplačilu dodatka za težje pogoje dela. V sklepu je navedeno, da se izplačilo zaposlenim izvede pri plači za november 2003 in obračuna na podlagi evidence prisotnosti za oktober 2003. Dodatek za težje pogoje dela je bil po delovnih mestih določen v skladu z 69. členom KPKD (od 5 do 10 odstotkov osnovne plače). Po našem mnenju je lahko sklep kolegija podlaga le za enkratno določitev in izplačilo dodatkov za težje pogoje dela, saj iz zapisnika izhaja, da je šlo za konkretno odločitev in ne za splošni akt, ki bi opredeljeval pravice zaposlenih za naprej. Zavod je v letu 2006 zaposlenim ta dodatek obračunal v znesku 26.583 tisoč tolarjev.

³⁹ Računsko sodišče je med izvajanjem revizije pridobilo še potrditev Ministrstva za kulturo (št. 1004-20/2007/27 z dne 13. 11. 2007), da so poklici, naštet v 78d. členu KPKD, edini poklici, ki se štejejo za nosilne.

Ukrepi zavoda

Ravnatelj je 15. 2. 2008 izdal Pravilnik o plačah in drugih osebnih prejemkih delavcev SNG Opera in balet Ljubljana ter Pravilnik o dodatkih k plači za težje delovne pogoje, dodatkih k plači za delo v manj ugodnem delovnem času in dodatku k plači za mentorstvo SNG Opera in balet Ljubljana, kateri je po delovnih mestih določil težje delovne pogoje in druge dodatke k plači.

3.2.1.2.4 Dodatek za povečan obseg dela

V letu 2006 je zavod na podlagi sklepov ravnatelja 68 zaposlenim obračunal dodatek za dodatno delo za opravljanje povečanega obsega del in dela izven opisa delovnega mesta (v skupnem znesku 7.820 tisoč tolarjev). V sklepih je kot pravna podlaga naveden 95. in/ali 96. člen Zakona o javnih uslužbencih⁴⁰ (v nadaljevanju: ZJU). Ugotovili smo, da je zavod najmanj dvema zaposlenima za določen čas povečal količnik osnovne plače na podlagi 95. in 96. člena ZJU za delo izven opisa delovnega mesta oziroma povečanega obsega del.

V 45. členu ZUJIK je pravna podlaga za urejanje delovnih razmerij zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture, v skladu s katerim se glede odločanja o delovnih razmerjih in z njimi povezanimi pravicami in obveznostmi uporabljajo določila zakona, ki ureja delovna razmerja javnih uslužbencev. Iz navedene določbe izhaja, da se za vsebinsko odločanje o pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja uporabljajo splošni delovnopravni predpisi (ZDR in kolektivne pogodbe), če ni z ZUJIK določeno drugače (načelo subsidiarnosti). Za postopek odločanja o teh pravicah in obveznostih pa se smiselno uporabljajo določbe ZJU. Za zaposlene v javnih zavodih na področju kulture se torej, poleg splošnega dela ZJU, ki velja za vse javne uslužbence, smiselno in subsidiarno uporabljajo tudi določbe IV. in V. poglavja ZJU ter določbe o sistemizaciji in kadrovskem načrtu.⁴¹ Določb 95. in 96. člena ZJU torej na podlagi drugega odstavka 45. člena ZUJIK ni mogoče smiselno uporabiti za zaposlene v javnih zavodih na področju kulture.

Ker 95. in 96. člen ZJU za zavod ne veljata, je tudi določitev in obračun povečanega obsega dela zaposlenim nepravilna. Obenem opozarjamo na nepravilno določitev plačila za povečan obseg dela, ker iz dodatkov k pogodbi o zaposlitvi izhaja, da se k osnovni plači določi dodatek (s tem se dejansko poveča osnovni količnik za določitev osnovne plače, ki je podlaga za kasnejši obračun dodatkov in delovne uspešnosti pri plači). Osnovna plača se ne more povečati zaradi plačila za povečan obseg dela po 96. členu ZJU.

Pojasnilo zavoda

Ker zavod ne more zaposliti novih delavcev, je na podlagi Uredbe o pogojih in višini dodatka za plačilo povečanega obsega dela⁴² z delavci, ki so dejansko opravljali povečan obseg dela, sklenil pisni dogovor o pogojih in višini dodatka za plačilo povečanega obsega dela, ki je temeljil na podlagi prvega odstavka 96. člena ZJU in 5. člena uredbe.

Določitev in obračun povečanega obsega dela zaposlenim v javnem zavodu na podlagi 95. in 96. člena ZJU je nepravilna. Zavod bi lahko s 1. 12. 2006 določil in izplačal del plače za plačilo povečanega obsega dela na podlagi Uredbe o določitvi pogojev in obsega dela plače za plačilo povečanega obsega dela v javnem sektorju⁴³.

⁴⁰ Uradni list RS, št. 56/02, 23/05, 113/05.

⁴¹ Tudi v odločbi št. U-I-35/04-11 z dne 11. 1. 2007, Uradni list RS, št. 7/07.

⁴² Uradni list RS, št. 48/06.

⁴³ Uradni list RS, št. 121/06.

Ukrep zavoda

Zavod je 29. 2. 2008 s štirimi zaposlenimi sklenil aneks k dogovoru o pogojih in višini dodatka za plačilo povečanega obsega dela.

3.2.1.2.5 Dodatek za delovno dobo

Zavod je v letu 2006 zaradi previsoko določenega količnika osnovne plače nekaterim zaposlenim (točka 3.2.1.1.b) obračunal preveč dodatka za delovno dobo v znesku 334 tisoč tolarjev.

3.2.2 Stroški blaga, materiala in storitev ter nabava osnovnih sredstev

Zavod je v letu 2006 posloval s 397 različnimi dobavitelji in ustvaril 376.521 tisoč tolarjev prometa. Največji dobavitelji po prometu v letu 2006 so bili:

- Arhe, d. o. o., Ljubljana (24.679 tisoč tolarjev, priprava projektne dokumentacije),
- ŠS storitveno podjetje, d. o. o., Ljubljana (21.802 tisoč tolarjev, študentsko delo),
- Schlumberger P&J, d. o. o., Ljubljana (17.811 tisoč tolarjev, kostumski in scenski material, baletni copati, baletni pod),
- Društvo slovenskih skladateljev, Ljubljana (15.266 tisoč tolarjev, tantieme in notni material),
- Servis Lamovšek, d. o. o., Izlake (12.171 tisoč tolarjev, čiščenje),
- Kompas, d. d., Ljubljana (10.836 tisoč tolarjev, prevozne storitve) in
- IS. Edico informacijski sistemi, d. o. o., Ljubljana (10.212 tisoč tolarjev, računovodski program).

Posamezne nabave v letu 2006 niso presegle zneska, ki ga ZJN-1 določa kot zgornjo mejo, za katero je treba za oddajo javnega naročila izvesti javni razpis. Zavod je v letu 2006 izvedel 33 postopkov naročil male vrednosti. Izvedbo projekta obnove in dozidave zgradbe opere, razpisne postopke z izborom izvajalca je neposredno vodilo Ministrstvo za kulturo⁴⁴.

3.2.2.1 Naročanje blaga, materiala in storitev

Stroški blaga in materiala so v letu 2006 znašali 37.238 tisoč tolarjev. Med njimi prevladujejo stroški materiala za izdelavo scenske opreme, kostumov ter stroški energije.

Stroški storitev so bili v letu 2006 izkazani v znesku 472.321 tisoč tolarjev. Med njimi so tudi storitve, ki niso predmet javnega naročanja: izvedba soprodukcijskih predstav (35.407 tisoč tolarjev), najemnine za stanovanja, skladiščne in poslovne prostore (35.267 tisoč tolarjev), študentsko delo (27.123 tisoč tolarjev), stroški službenih potovanj (21.494 tisoč tolarjev) in tantieme (12.439 tisoč tolarjev).

3.2.2.1.a Pri preveritvi postopkov oddaje naročil male vrednosti smo ugotovili, da zavod za storitve zavarovanja in mobilne telefonije (v skupnem znesku 12.178 tisoč tolarjev) v letu 2006 ni izvedel postopka zbiranja ponudb na podlagi 4. člena internega navodila:

- Zavarovalnica Triglav, d. d., Ljubljana je za storitve zavarovanja v letu 2006 zavodu zaračunala 7.196 tisoč tolarjev.

⁴⁴ Revizijsko poročilo o pravilnosti izvedbe postopkov javnega naročanja pri obnovi in dozidavi Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana, št.: 1212-5/2007-14, Ljubljana, 11. aprila 2008.

- Mobitel telekomunikacijske storitve, d. d., Ljubljana je za storitve mobilne telefonije v letu 2006 zaračunal 4.982 tisoč tolarjev.

3.2.2.2 Nabava osnovnih sredstev

Zavod je v letu 2006 povečal vrednost osnovnih sredstev za 56.034 tisoč tolarjev. Od tega zneska se je nanašalo na storitve za gradnjo prizidka zgradbe opere v pridobivanju 38.343 tisoč tolarjev, na nabavo programske opreme 10.362 tisoč tolarjev ter na nabavo sistema tehničnega varovanja, računalniške opreme in šivalnih strojev 7.329 tisoč tolarjev.

Med povečanju osnovnih sredstev v letu 2006 se je največji znesek nanašal na družbo Arhe, d. o. o., Ljubljana, ki je zavodu v tem letu zaračunala 24.680 tisoč tolarjev za izdelavo projektne dokumentacije prizidka opere na podlagi sklenjene pogodbe iz leta 2002⁴⁵.

⁴⁵ Pogodba o izdelavi projektne dokumentacije za objekt SNG Opera in balet v Ljubljani št. 95/02 z dne 11. 9. 2002.

4. MNENJE

Revidirali smo računovodske izkaze *Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana*, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2006 in izkaz prihodkov in odhodkov skupaj s prilogami za tedaj končano leto, ter pravilnost poslovanja *Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana* v letu 2006.

Odgovornost ravnatelja za računovodske izkaze in pravilnost poslovanja

Ravnatelj je odgovoren za pripravo in predstavitev računovodskih izkazov v skladu z Zakonom o računovodstvu ter za pravilnost poslovanja. Odgovornost vključuje tudi vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo računovodskih izkazov, ter s pravilnostjo poslovanja.

Odgovornost računskega sodišča

Naša odgovornost je, da izrečemo mnenje o računovodskih izkazih in o pravilnosti poslovanja na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi, ki jih določa Napotilo za izvajanje revizij⁴⁶. Revizija je vključevala izvajanje postopkov za pridobivanje revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih ter o pravilnosti poslovanja. Izbrani postopki vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi napake ali prevare ter tveganj za nastanek nepravilnosti. Pri ocenjevanju tveganj smo proučili notranje kontroliranje, povezano s pripravljanjem in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov ter s pravilnostjo poslovanja, da bi določili okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazili mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja *Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana*. Revizijo smo načrtovali in izvedli tako, da smo pridobili zadostna in ustrezna zagotovila za izrek mnenja o računovodskih izkazih in o pravilnosti poslovanja⁴⁷.

Mnenje s pridržkom o računovodskih izkazih

Pri revidiranju pravilnosti evidentiranja in izkazovanja podatkov v računovodskih izkazih *Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana* za leto 2006 smo ugotovili:

- zavod ni amortiziral zgradbe skladišča in zato previsoko izkazal vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje, v znesku 35.054 tisoč tolarjev (146.278 evrov) – točka 2.3.1.1.a;

⁴⁶ Uradni list RS, št. 41/01.

⁴⁷ Kadar je v izreku mnenja računskega sodišča nepravilnost izražena v denarni enoti tolar, je hkrati prikazan še preračun v denarni enoti evro. Preračun je opravljen na podlagi Zakona o uvedbi eura (Uradni list RS, št. 114/06), po tečaju zamenjave 1 evro je 239,640 tolarja.

- zavod je napačno izkazal prejeta namenska sredstva od Ministrstva za kulturo v znesku 5.073 tisoč tolarjev (21.169 evrov) med kratkoročnimi obveznostmi do uporabnikov enotnega kontnega načrta namesto med obveznostmi za sredstva prejeta v upravljanje – točka 2.3.1.6.a.

Menimo, da razen navedenih napak revidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih resnično in pošteno prikazujejo stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev *Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana* na dan 31. decembra 2006 ter prihodke in odhodke za tedaj končano leto v skladu z Zakonom o računovodstvu.

Mnenje s pridržkom o pravilnosti poslovanja

Ugotovili smo, da *Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana* ni poslovalo v skladu s predpisi:

- zavod je nekatere zaposlene razporedil na nesistemizirana delovna mesta ter izplačal previsoko osnovno plačo v znesku 3.443 tisoč tolarjev (14.367 evrov) zaradi določitve količnikov osnovnih plač delovnih mest v nasprotju z Zakonom o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti in Pravilnika o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih na področju kulture – točke 3.2.1.1.a, 3.2.1.1.b in 3.2.1.1.d;
- zavod je določil in obračunaval dodatke (za vodenje, za posebne obremenitve in odgovornosti, za težje pogoje dela, za delovno dobo) v nasprotju z Zakonom o razmerjih plač v javnih zavodih, državnih organih in organih lokalnih skupnosti v povezavi s Kolektivno pogodbo za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji ter tako zaposlenim v letu 2006 obračunal za 28.743 tisoč tolarjev (119.942 evrov) preveč dodatkov – točke 3.2.1.2.1.a, 3.2.1.2.1.b, 3.2.1.2.2, 3.2.1.2.3 in 3.2.1.2.5;
- zavod ni izvedel postopka zbiranja ponudb, določenega v internem navodilu, za storitve zavarovanja in mobilne telefonije v skupnem znesku 12.178 tisoč tolarjev (50.818 evrov) – točka 3.2.2.1.a.

Razen vpliva ugotovljenih nepravilnosti na pravilnost poslovanja, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, menimo, da je *Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana* v letu 2006 v vseh pomembnih pogledih poslovalo v skladu s predpisi in usmeritvami.

5. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

Zavod mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile ugotovljene z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov.

Izkaz popravljalnih ukrepov mora obsegati navedbo popravljalnih ukrepov in ustrezna dokazila o izvedenih popravljalnih ukrepih za odpravo ugotovljenih nepravilnosti. Zavod mora v odzivnem poročilu izkazati ukrepe za:

- nadaljevanje postopkov pri določanju in opredelitvi delovnih mest, potrebnih za izvajanje nalog, v aktu o sistemizaciji (sprejeti nov akt o sistemizaciji) – točke 3.2.1.1, 3.2.1.1.a in 3.2.1.1.b;
- razporejanje zaposlenih na delovna mesta, za katera ne izpolnjujejo predpisanih pogojev za zasedbo delovnega mesta; s popravljalnimi ukrepi je treba predvsem zagotoviti, da zaposlovanje oziroma imenovanje zaposlenih, ki ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev, ter njihovega napredovanja na višje delovno mesto, v prihodnje ne bo več – točki 3.2.1.1.c in 3.2.1.1.d;
- nadaljevanje odpravljanja nepravilnosti pri določanju in izplačevanju dodatka za povečan obseg dela – točka 3.2.1.2.4;
- oddajanje javnih naročil - popravljalni ukrepi se morajo nanašati na opis aktivnosti za izboljšanje kontrolnega okolja z okrepitvijo obstoječih kontrol, ki bodo v prihodnje uspešno preprečevale, odkrivala in odpravljale nepravilnosti pri javnem naročanju storitev – točka 3.2.2.1.a.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih

sredstev krši obveznost dobrega poslovanja⁴⁸. Prav tako opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da zavod krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Številka: 1212-2/2007-21
Ljubljana, 11. aprila 2008

Igor Šoltes,
predsednik računskega sodišča

Poslano:

1. SNG Opera in balet Ljubljana, priporočeno s povratnico;
2. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
3. arhivu, tu.

⁴⁸ Tretja točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije, Uradni list RS, št. 91/01.

Bedimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 200 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

